

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

8. august 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 416 (Alm. del) af 22. juni 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad en person på hhv. 40 år, 50 år og 58 år, som har indbetalt til efterlønsordningen hele sit liv samlet set får udbetalt efter skat i hver af følgende tre muligheder: 1) Skattefri udbetaling af efterløn i 2018 som i aftalen om flere år på arbejdsmarkedet, 2) Forblive i efterlønsordningen, men først trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, når man nå pensionsalderen og 3) Fortsætter i ordningen og går på efterløn tre år før pensionsalderen?

Svar

I forlængelse af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, bliver det i løbet af 1. halvår af 2018 muligt for personer i efterlønsordningen at ansøge om at få sine efterlønsbidrag tilbagebetalt skattefrit mod at melde sig ud af efterlønsordningen. Muligheden gælder personer, der på ansøgnings tidspunktet endnu ikke har nået efterlønsalderen.

Hvis man melder sig ud af efterlønsordningen ved gældende regler, vil de indbetalte efterlønsbidrag som hovedregel blive opgjort i årets dagpengesats og indsat på en fradragsberettiget pensionsordning (i hvilket tilfælde de vil komme til beskattning ved udbetaling) eller på en aldersopsparing efter en afgift på 30 pct. Med muligheden for skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag, kan bidragene tilbagebetales kontant i 2018 uden afgift eller skattepligt. Dermed øges værdien af det tilbagebetalte beløb ved frivillig udmeldelse med ca. 43 pct. i forhold til gældende regler.¹ Den midlertidige ordning i 2018 er et tilbud, som det står den enkelte frit for at vælge at benytte sig af eller lade være. Tilbuddet skal sikre gunstige vilkår for dem, som ønsker at melde sig ud af efterlønsordningen fx i lyset af tendensen til stigende levetid og bedre helbred.

Der er spurgt til tre mulige situationer. I den første situation med skattefri tilbagebetaling, vil det udbetalte beløb afhænge af, hvor mange år den enkelte har bidraget til ordningen. Der er taget udgangspunkt i typepersoner, der har bidraget fuldt

¹ Dette er opgjort i forhold til situationen, hvor bidragene fratrækkes en afgift på 30 pct. og indbetales på en aldersopsparing, da dette vil være mere attraktivt end at få beløbet indsat på en fradragsberettiget pensionsordning, hvor beløbet kommer til indkomstbeskattning ved udbetaling (og derudover eventuelt giver anledning til aftrapning af offentlige pensionsydelse).

i alle år siden 1999, eller siden de fyldte 30 år. Dermed vil personer på 50 år og 58 år have bidraget i lige mange år. De kan få udbetalt ca. 104.900 kr. opgjort med dagpengesatsen for 2018 (2017-niveau), hvis de melder sig ud af efterlønssordningen i 2018, *jf. tabel 1*. En person på 40 år har bidraget i 10½ år og kan få udbetalt ca. 61.900 kr. med dagpengesatsen for 2018 (2017-niveau). Som det fremgår af tabellen, øger tilbuddet om skattefri udbetaling bidragenes værdi med ca. 43 pct. set i forhold til udmeldelse under gældende regler.

I den anden situation, vælger de samme personer at fortsætte i efterlønssordningen med henblik på at optjene skattefri præmie. Det kræver, at de betaler efterlønssbidrag, indtil de når efterlønsalderen eller har bidraget i 30 år. Den 58-årige skal bidrage i yderligere fem år svarende til 29.200 kr. i 2017-niveau.² De manglende bidrag har værdi på ca. 21.500 kr. efter skat, da efterlønsbidrag giver et ligningsmæssigt fradrag i den skattepligtige indkomst. For den 58-årige udgør værdien af den fulde skattefrie præmie fratrukket efter-skat værdien af de manglende bidrag ca. 130.600 kr., *jf. tabel 1*. For den 50-årige og den 40-årige er værdien af den fulde skattefrie præmie korrigeret for manglende bidrag mindre, da de mangler at bidrage i yderligere henholdsvis godt 12 år og 19½ år for at opnå ret til efterløn eller til at optjene skattefri præmie.

Optjening af fuld skattefri præmie forudsætter en årlig arbejdstid på 1.924 timer i de sidste 3 år af efterlønssperioden for den 58-årige (født i 1. halvår 1959), der har en 3½-årig efterlønssperiode, mens senere årgange med en 3-årig efterlønssperiode skal arbejde 1.924 årlige i den 3-årige periode.³ Kravet til optjening af fuld skattefri præmie svarer til en ugentlig arbejdstid på 37 timer. Hvis personerne har en lidt lavere ugentlig arbejdstid i den 3-årige periode på fx 34 timer, således at der optjenes 11 ud af 12 mulige præmieportioner, bliver den samlede udbetalte skattefrie præmie fratrukket efter-skat værdien af de manglende bidrag mindre, *jf. også tabel 1*.

Der knytter sig ikke et beskæftigelseskrav til tilbuddet om skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2018, og beløbet udbetales i 2018 modsat den skattefrie præmie, som først udbetales ved folkepensionsalderen. Dette betyder, at de udbetalte beløb i de to situationer ikke er fuldt ud sammenlignelige.

I den tredje situation, hvor personerne i stedet går på efterløn, kan der modtages en årlig efterlønsydelse før skat på knap 211.400 kr. i 2023-regler (2017-niveau) svarende til 100 pct. af dagpengesatsen for fuldtidsforsikrede.⁴ Den samlede efterlønsydelse efter skat er fratrukket efter-skat værdien af de manglende efterlønsbidrag, *jf. tabel 1*. Det er i denne situation forudsat, at personerne ikke har nogen beskæftigelse i efterlønsalderen, da beskæftigelse modregnes i efterlønsydelsen. Den samlede efterlønsydelse (efter skat og manglende bidrag) kan ikke direkte

² Der er i beregningerne i nærværende svar ikke taget højde for diskontering ud over omregning til 2017-niveau.

³ Der optjenes én portion skattefri præmie af knap 12.700 kr. (2023-regler, 2017-niveau), hver gang man har arbejdet 481 timer (svarende til et kvartals fuldtidsbeskæftigelse) i løbet af de tre sidste år af efterlønssperioden. Der kan optjenes maksimalt 12 portioner skattefri præmie svarende til godt 152.100 kr. (2023-regler, 2017-niveau).

⁴ For den 58-årige, forudsætter dette niveau for efterlønsydelsen, at personen udskyder overgangen til efterløn til de sidste 3 år af efterlønssperioden, hvilket er antaget i beregningerne (som det også er efterspurgt i spørgsmålet). Personen går på efterløn i 2023 med disse forudsætninger. De yngre personer vil kunne gå på efterløn senere.

sammenlignes med situationerne, hvor personerne fortsætter i beskæftigelse og benytter sig af tilbuddet om skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag eller optjener skattefri præmie. Det skyldes, at personerne i disse tilfælde vil have lønindkomst i tillæg til engangsudbetalingen, *jf. nedenfor*.

Pensionsformuer og udbetalinger af pensioner modregnes generelt i efterlønsydelsen.⁵ Der gælder samme regler for modregning af pension for alle årgange født efter 1956, og det er ikke muligt at opnå lempeligere pensionsmodregning for disse årgange ved at udskyde overgangen til efterløn. Da personer i efterlønsordningen har deltaget aktivt på arbejdsmarkedet i mange år og kan have opbygget en betydelig pensionsformue, er det således relevant at tage højde for en vis grad af pensionsmodregning. Det gælder særligt de yngre årgange, der i kraft af både højere efterlønsalder (og folkepensionsalder) og flere år med indbetalinger til arbejdsmarkedspensioner, typisk vil opnå større pensionsformuer.⁶

Den konkrete modregning vil afhænge af pensionstypen, og hvorvidt pensionsordningen er under udbetaling i efterlønsperioden. Som illustrativt eksempel er vist effekten af en privat ratepension med en depotværdi på 1 mio. kr., som ikke udbetales i efterlønsalderen. Denne vil give anledning til modregning på 40.000 kr. i den årlige efterlønsydelse. I dette tilfælde vil den 58-årige samlet set over den 3-årige periode modtage 338.200 kr. i efterlønsydelse efter pensionsmodregning, skat og korrektion for de manglende bidrag. For den 50-årige og den 40-årige er beløbet mindre, da de mangler flere års bidrag, *jf. tabel 1*. Modregning af pensionsformue i efterlønsydelsen øger den økonomiske gevinst ved fortsat beskæftigelse i efterlønsårene.

---

⁵ Visse pensioner er undtaget modregning fx ATP.

⁶ På en række overenskomstområder er bidragssatserne i forbindelse med arbejdsmarkedspension blevet indfaset over perioden 1993 til 2009, *jf. også s. 43 i Det danske pensionsystem nu og i fremtiden, Finansministeriet (2017)*.

Tabel 1

Udbetaling i kr. efter skat af henholdsvis 1) skattefri udbetaling af efterlønsbidrag i 2018, 2) optjening af skattefri præmie (inkl. korrektion for manglende efterlønsbidrag), og 3) samlet efterlønsydelse i en 3-årig periode (inkl. korrektion for manglende efterlønsbidrag), 2017-niveau

Alder i 2017	Efterløns- alder	(1) Frivillig udmeldelse		(2) Skattefri præmie		(3) Samlet efterlønsydelse efter skat (3 år på efterløn)	
		ved afgift på 30 pct. som ved gældende regler	ved tilbud om skattefri udbetaling	ved 12 ud af 12 mulige portioner	ved 11 ud af 12 mulige portioner	Ingen pensionsmodregning	"Eksempel" på pensionsmodregning
58 år	63½ år	73.400	104.900	130.600	117.900	412.600	338.200
50 år	66 år	73.400	104.900	100.100	87.500	382.200	307.700
40 år	68 år	43.400	61.900	69.400	56.700	351.400	277.000

Anm.: Afrunding til nærmeste 100 kr. Alle beløb er opgjort i 2017-niveau og de relevante års skattesatser. Der anvendes skattesatsen i en gennemsnitskommune. Opgjort med 2023-regler (2017-niveau) udgør efterlønsbidraget 5.685 kr. årligt, den årlige efterlønsydelse er 211.366 kr. for fuldtidsforsikrede (beregnet på baggrund af den månedlige ydelse efter nye regler fra 1. juli 2017), og den maksimale skattefri præmie er 152.113kr. De angivne beløb udbetales på forskellige tidspunkter, og der er ikke taget højde for diskontering ud over omregning til 2017-niveau. Da efterlønsydelsen, efterlønsbidraget og den skattefri præmie følger dagpengesatsen, mindreguleres disse frem til 2023, hvilket reducerer værdien af disse opgjort i 2017-niveau. Efterlønsbidrag giver et ligningsmæssigt fradrag i den skattepligtige indkomst i indbetalingsåret. Der er taget udgangspunkt i personer født 1. januar i hhv. årgang 1959 (58 år i 2017), årgang 1967 (50 år i 2017) og årgang 1977 (40 år i 2017), der alle har bidraget fuldt ud til efterlønnen siden 1. april 1999 eller siden de fyldte 30 år. Efterlønsbidraget er opgjort pr. 22. juni 2017 ved antagelse om kvartalsvise indbetalinger. Efterlønsbidraget udgjorde 3 gange den daglige dagpengesats i 1999, 6 gange dagpengesatsen i 2000 og 7 gange dagpengesatsen i de øvrige år.

(1) Ved udbetaling som følge af frivillig udmeldelse, er det antaget, at personer, der ønsker at melde sig ud i 2018, stopper med at indbetale yderligere bidrag efter 22. juni 2017.

(2) Den skattefri præmie udbetales ved folkepensionsalderen og optjenes i portioner af 12.676 kr. (2023-regler, 2017-niveau) for hver 481 timers beskæftigelse i efterlønsalderen. Der er fratrukket efter-skat værdien af de manglende efterlønsbidrag. Ved optjening af 11 portioner (147 timer om måneden) eller 12 portioner (160,33 timer om måneden) er efterlønsydelsen nul, da der ikke udbetales efterløn ved en månedlig arbejdstid over 145,6 timer, givet at den månedlige minsteudbetaling er 14,8 timer (regler pr. 1. juli 2017).

(3) For den 58-årige er det forudsat, at personen udskyder overgangen til efterløn til de sidste 3 år af efterlønsperioden. Efterlønsydelsen efter skat er udregnet for typepersonen "enlig i lejebolig uden børn", som er medlem af a-kasse, som ikke har beskæftigelse, og som får den maksimale efterlønsats (2025-skatteregler, 2017-niveau). Den samlede efterlønsydelse efter skat er fratrukket efter-skat værdien af de manglende efterlønsbidrag."Eksempel" på pensionsmodregning angiver et typeeksempel med en person, der modregnes med 40.000 kr. årligt i efterlønsydelsen i kraft af en ratepensionsopsparing på 1 mio. kr., som ikke udbetales i efterlønsårene. I 2017 ventes median-pensionsformuen for en 60-årig at være ca. 1 mio. kr., jf. s. 122 i *Det danske pensionssystem nu og i fremtiden, Finansministeriet (2017)*.

Kilde: Familietypemodellen og egne beregninger.

Lønindkomsten efter skat ved beskæftigelse i efterlønsperioden vil i sig selv som udgangspunkt overstige efterlønsydelsen efter skat. De forholdsvis store beløb, der optræder i tabel 1 under den tredje situation, er således ikke et udtryk for, at denne situation er økonomisk mere fordelagtig end de to øvrige – tværtimod vil det modsatte som udgangspunkt gøre sig gældende.

For at sammenligne de tre situationer på mere lige vilkår, er der taget udgangspunkt i et typeeksempel med en LO-arbejder med en årlig lønindkomst på godt 351.600 kr. Denne person vil over den 3-årige efterlønsperiode opnå en samlet disponibel indkomst efter skat og boligudgifter på ca. 495.500 kr. (2025-

skatteregler, 2017-niveau).⁷ I tabel 2 sammenlignes den disponible indkomst efter boligudgift over den 3-årige periode for denne type i de tre situationer. I den første situation udbetales efterlønsbidraget skattefrit, og der er tillagt den samlede disponible indkomst ved beskæftigelse over den 3-årige periode. I den anden situation optjenes fuld skattefri præmie, og der er ligeledes tillagt den samlede disponible indkomst ved beskæftigelse over den 3-årige periode. I den tredje situation er angivet den samlede disponible indkomst af den 3-årige efterlønsydelse korrigeret for manglende bidrag. Forskellen til tabel 1 består i, at der er fratrukket udgifter til a-kassemedlemskab samt boligudgifter for den 3-årige periode, og at der er tillagt den boligsikring, som modtages i løbet af de tre år. Som det fremgår, er den disponible indkomst ved frivillig udmeldelse og fortsat beskæftigelse eller ved optjening af skattefri præmie og fortsat beskæftigelse betydeligt højere end ved tre års efterløn uden beskæftigelse.

Tabel 2

Samlet disponibel indkomst i kr. efter boligudgift over en 3-årig periode af henholdsvis 1) frivillig udmeldelse og fuld beskæftigelse, 2) skattefri præmie og fuld beskæftigelse og 3) efterløn (inkl. korrektion for manglende efterlønsbidrag), 2017-niveau

Alder i 2017	Efterlønsalder	(1) Frivillig udmeldelse ved tilbud om skattefri udbetaling + fuld beskæftigelse	(2) Fuld skattefri præmie + fuld beskæftigelse	(3) Efterløn i 3 år	
				Ingen pensionsmodregning	"Eksempel" på pensionsmodregning
58 år	63½ år	600.400	626.000	259.600	185.200
50 år	66 år	600.400	595.600	229.200	154.800
40 år	68 år	557.400	564.900	198.500	124.000

Anm.: Den disponible indkomst ved beskæftigelse er udregnet for typepersonen "enlig LO-arbejder uden børn i lejebolig" med en årlig lønindkomst på 351.600 kr. i 2017-niveau. Den samlede disponible indkomst over den 3-årige periode udgør 495.450 kr. (2025-skatteregler, 2017-niveau). I beregningen af den disponible indkomst er der anvendt samme forudsætninger for efterlønsmodtageren (herunder samme boligudgifter), bortset fra at efterlønsmodtageren ikke betaler fagforeningskontingent. LO-arbejderen betaler ikke efterlønskontingent. LO-arbejderen vil ikke få udbetalt boligsikring, mens efterlønsmodtageren får en årlig skattefri boligsikring på 7.368 kr., som indgår i den disponible indkomst. For efterlønsmodtageren udgøres forskellen mellem efterlønsydelse efter skat i tabel 1 og disponibel indkomst i tabel 2 således af tre års boligsikring, samt udgifter til a-kassebidrag og bolig. Se i øvrigt anmærkninger til tabel 1.

Kilde: Familietypemodellen og egne beregninger.

Der kan også være forhold ud over de ovennævnte, som kan spille ind på beslutningen om at tage imod tilbuddet om skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag. Eksempelvis vil risiko for ikke at være i efterlønsordningen helt frem til efterløns- eller folkepensionsalderen (fx på grund af risiko for overgang til førtidspension) – og dermed for ikke at kunne få efterløn optjene (fuld) skattefri præmie – kunne trække i retning af, at det kan være en fordel at tage imod tilbuddet om skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag.

⁷ LO-arbejderens løn er angivet ekskl. værdien af (eventuelle) indbetalinger til arbejdsmarkedspension i løbet af de 3 år, hvilket vil bidrage til, at gevinsten ved beskæftigelse relativt til efterløn undervurderes.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister